

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	1	3	8
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester

1046

PSYCHOLOGY (In all Mediums)

Paper : General Psychology—II

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :— (1) Attempt **five** questions in all.

(2) Question No. **I** is compulsory.

(3) Attempt **one** question from each Unit.

(4) All questions carry equal marks.

(5) The use of non-programmable calculators and Statistical Tables is allowed.

I. Answer briefly any **seven of the following :**

(i) Oedipus conflict

(ii) Traits and type approach

(iii) Correlation

(iv) Measurement of variability

(v) Define Mean

(vi) Histogram

(vii) Spearman's G factor

(viii) Primary mental abilities

(ix) Mental age

(x) Non verbal test of intelligence

(xi) Fluid Intelligence

(xii) Sensory Motor stage of Development.

7×2=14

UNIT—I

II. What do you mean by personality ? Discuss Roger's humanistic theory of personality. 14

III. Describe and critically examine the projective techniques as measures of personality. 14

UNIT-II

IV. Calculate the median of the following :

<u>CI</u>	<u>f</u>
65-69	1
60-64	3
55-59	4
50-54	7
45-49	9
40-44	11
35-39	8
30-34	4
25-29	2
20-24	1

14

V. Calculate the correlation of the following data with help of Person Product Movement method :

A = 13, 6, 8, 7, 9, 9, 10, 5, 8, 5

B = 9, 7, 10, 5, 8, 6, 7, 4, 7, 2

14

UNIT-III

- VI. Critically examine the Erickson's theory of development. 14
- VII. Discuss heredity and environmental influences on development. 14

UNIT-IV

- VIII. Elaborate the concept of intelligence. Discuss Spearman two factor theory of intelligence. 4,10
- IX. Write short notes on : 7,7
- (1) Thurstone's theory of intelligence.
 - (2) Individual and Group tests.

(हिन्दी माध्यम)

- Note :—**
- (1) Attempt **five** questions in all.
 - (2) Question No. **I** is compulsory.
 - (3) Attempt **one** question from each Unit.
 - (4) All questions carry equal marks.
 - (5) The use of non-programmable calculators and Statistical Tables is allowed.

यूनिट-I

- I. किन्हीं सात प्रश्नों के संक्षिप्त उत्तर दो :-
- (i) ओडिपस संघर्ष
 - (ii) गुण और प्रकार पहुँच
 - (iii) सहसंबंध
 - (iv) माप की परिवर्तनशीलता
 - (v) माध्य को परिभाषित करो

- (vi) आयतचित्र
- (vii) स्पियरमैन का G कारक
- (viii) प्राथमिक मानसिक योग्यताएँ
- (ix) मानसिक आयु
- (x) बुद्धि का अमौखिक परीक्षण
- (xi) तरल बुद्धि
- (xii) विकास की संवेदी चालक अवस्था।

7×2=14

यूनिट-I

- II. आपका व्यक्तित्व से क्या अभिप्राय है ? रोजर के व्यक्तित्व के मानववादी सिद्धान्त पर चर्चा करो। 14
- III. व्यक्तित्व के माप के तौर पर प्रक्षेपी तकनीकों का वर्णन और आलोचनात्मक समीक्षा करो। 14

यूनिट-II

- IV. निम्नांकित की माध्य का कलन करो :-

<u>CI</u>	<u>f</u>
65-69	1
60-64	3
55-59	4
50-54	7
45-49	9
40-44	11
35-39	8
30-34	4
25-29	2
20-24	1

14

V. पियरसन गुणन-आघूर्ण प्रणाली की सहायता से निम्नांकित डाटा के सहसंबंध का कलन करो :

A = 13, 6, 8, 7, 9, 9; 10, 5, 8, 5

B = 9, 7, 10, 5, 8, 6, 7, 4, 7, 2 14

यूनिट-III

VI. एरिक्सन के विकास सिद्धान्त की आलोचनात्मक समीक्षा करो। 14

VII. विकास पर विरासत और पर्यावरण के प्रभावों पर चर्चा करो।

14

यूनिट-IV

VIII. बुद्धि की अवधारणा की व्याख्या करो। स्पियरमैन के बुद्धि के द्विकारक सिद्धान्त पर चर्चा करो। 4,10

IX. संक्षिप्त नोट लिखो :-

(1) थर्स्टोन का बुद्धि सिद्धान्त

(2) व्यक्तिगत और समूह परीक्षण।

7,7

(पंजाबी अनुवाद)

Note :— (1) Attempt **five** questions in all.

(2) Question No. **I** is compulsory.

(3) Attempt **one** question from each Unit.

(4) All questions carry equal marks.

(5) The use of non-programmable calculators and Statistical Tables is allowed.

I. ਕਿਸੇ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖਿਪਤ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(i) ਉਡੀਪਸ ਸੰਘਰਸ਼

(ii) ਗੁਣ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਪਹੁੰਚ

(iii) ਸਹਿਸੰਬੰਧ

- (iv) ਮਾਪ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲਤਾ
- (v) ਮਾਧਿਆ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ
- (vi) ਆਇਤ-ਚਿੱਤਰ
- (vii) ਸਪੀਅਰਮੈਨ ਦਾ G ਕਾਰਕ
- (viii) ਮੁਢਲੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ
- (ix) ਮਾਨਸਿਕ ਆਯੂ
- (x) ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਅਮੋਖਿਕ ਪਰੀਖਣ
- (xi) ਤਰਲ ਬੁੱਧੀ
- (xii) ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੰਵੇਦੀ ਚਾਲਕ ਅਵਸਥਾ।

7×2=14

ਯੂਨਿਟ—I

- II. ਤੁਸੀਂ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ? ਰੋਜ਼ ਦੇ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਦੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14
- III. ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਦੇ ਮਾਪ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਖੇਪੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਮਾਧਿਆ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ :

<u>CI</u>	<u>f</u>
65-69	1
60-64	3
55-59	4
50-54	7
45-49	9
40-44	11
35-39	8
30-34	4
25-29	2
20-24	1

14

V. ਪੀਅਰਸਨ ਗੁਣਨ-ਸੰਵੇਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਡਾਟਾ ਦੇ ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ :

A = 13, 6, 8, 7, 9, 9, 10, 5, 8, 5

B = 9, 7, 10, 5, 8, 6, 7, 4, 7, 2 14

ਯੂਨਿਟ-III

VI. ਐਰਿਕਸਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ। 14

VII. ਵਿਕਾਸ ਉਪਰ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
14

ਯੂਨਿਟ-IV

VIII. ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਸਪੀਅਰਮੈਨ ਦੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਦੋ-ਕਾਰਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4,10

IX. ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(1) ਥਰਸਟੋਨ ਦਾ ਬੁੱਧੀ ਸਿਧਾਂਤ

(2) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪਰੀਖਣ। 7,7